

TRAJNA HRAMBA DOKUMENTARNEGA GRADIVA – KAJ, KAKO IN ZAKAJ?

KAJ POMENI DOKUMENTARNO GRADIVO IN KAJ SE TRAJNO HRANI?

Dokumentarno gradivo je po Zakonu o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA) tisto gradivo, ki nastane pri poslovanju pravnih oseb in ima dokazno ali dokumentarno vrednost. Med to gradivo praviloma sodijo:

- pogodbe, sklepi in druge odločitve z dolgoročnim pomenom,
- listine s pravno, kadrovsko ali upravno težo,
- izbrani izpisi, poročila, zapisniki, ki jih interni akti organizacije opredelijo kot pomembne za dolgoročno hrambo.

V skladu s 34. in 40. členom ZVDAGA dokumentarno gradivo lahko postane arhivsko gradivo, kadar tako določi pristojni arhiv RS ali kadar gre za gradivo trajnega pomena za pravni red in zgodovinski spomin družbe.

ALI SO RAČUNI IN KNJIGOVODSKE LISTINE DOKUMENTARNO GRADIVO?

Ne, računi in knjigovodske listine (npr. prejeti in izdani računi, temeljnice ipd.) praviloma niso dokumentarno gradivo.

To izhaja iz več virov:

- **Zakon o davku na dodano vrednost (ZDDV-1)** v 84. členu določa, da se računi hranijo v elektronski ali papirni obliki, pri čemer ni predpisana zahteva po trajni (arhivski) hrambi ali vključitvi v certificirane dokumentarne sisteme.
- **Dopis UJP z dne 1. 9. 2014 (št. 4302-1/2014-667)** izrecno navaja, da e-računi in spremljajoči dokumenti nimajo lastnosti arhivskega gradiva, razen če jih posamezna organizacija s svojimi internimi akti ne določi kot takšne.
- **V skladu z ZVDAGA in navodili Arhiva RS**, računi in podobne listine niso predmet certificirane e-hrambe, razen če jih klasifikacijski načrt organizacije določa kot arhivsko pomembne.

KAJ TO POMENI ZA UPORABNIKE PROGRAMOV GRAD D.D.?

Programska oprema Grad d.d. – zlasti Program Meč (za elektronski zajem in hrambo računov), Program Cekin (knjigovodstvo in računovodski nadzor), Program Vitez (obračun plač) in Program Kraljica (glavna knjiga) – že omogoča popolnoma skladno, varno in zakonsko ustrezno elektronsko hrambo prejetih in izdanih računov.

- **Program Meč** omogoča elektronski zajem in hrambo računov v skladu z ZDDV-1. Hramba vključuje vsebino računa ter podatke, ki jamčijo izvor, pristnost in celovitost.
- **Program Cekin** omogoča pripravo in izdajo računov ter drugih podobnih knjigovodskih listin, vodi knjigovodsko evidenco z vsemi obveznimi elementi, pri čemer omogoča hrambo v elektronski obliki – kot to predvideva zakonodaja.
- **Program Vitez** omogoča obračun plač, povračil in regresov, vodenje evidence zaposlenih ter oddajo predpisanih obrazcev, pri čemer so ustrezne knjigovodske listine, ki pri tem nastajajo, tudi ustrezno hranjene v programu.
- **Program Kraljica** omogoča knjiženje temeljnic v glavno knjigo, nadzor nad knjiženji ter izpis računovodskih poročil, pri čemer je hramba teh knjigovodskih listin skladna z zakonodajo.

Zato dodatni prenos teh listin v certificirane dokumentarne sisteme ni potreben, niti ni predpisan z zakonom. Hrambo, kot jo izvajajo naši programi, je mogoče šteti kot zadostno in popolnoma skladno z veljavnimi predpisi.

Izjeme: kdaj lahko računi postanejo dokumentarno gradivo?

Le kadar podjetje z internimi akti določi, da so določene vrste računov ali spremne listine strateškega pomena, jih lahko opredeli kot dokumentarno gradivo. V tem primeru mora:

- imeti ustrezen klasifikacijski načrt,
- uvesti sistem certificirane e-hrambe,
- zagotoviti revizijske sledi in ustrezno varnost.

A tak pristop je relevanten le za posamezne specifične dokumente, ne pa za splošne račune, ki krožijo v rednem poslovanju.

Hramba popolnoma skladna z zakonodajo

Elektronska hramba računov in knjigovodskih listin v programih Grad d.d. – kot so Meč, Cekin ipd. – je popolnoma skladna z zakonodajo. Prenos teh dokumentov v dodatne dokumentarne sisteme ni potreben, niti zakonsko predpisan. Podjetja lahko – kadar ocenijo, da to ni smotrno – varno in zakonito hranijo te podatke izključno z uporabo lastnih računovodskih in ERP sistemov, kot jih zagotavljamo v Grad d.d.

Za dodatna vprašanja glede zakonodaje ali delovanja programske opreme nas kontaktirajte na info@grad.si.

ARHIV GRAD SQL – CERTIFICIRANA OPREMA

Čeprav za večino dokumentacije (kot so računi in knjigovodske listine) ni predpisana trajna hramba v arhivskem sistemu, pa GRAD d.d. omogoča tudi **certificirano trajno e-hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva** – kadar organizacija to potrebuje ali želi.

Program Arhiv je certificiran pri Arhivu RS in skupaj z akreditiranimi ponudniki trajne hrambe omogoča celovito, kvalitetno in zakonsko skladno hrambo elektronskih dokumentov in podatkov z zagotavljanjem uporabnosti, avtentičnosti in varnosti dokumentov. Program Arhiv izvaja množični zajem elektronskih dokumentov in podatkov ter omogoča masovni uvoz teh v certificirane dokumentarne sisteme. Več: grad.si/mnozicni-zajem-dokumentov-arhiv

Priloga:

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA JAVNA PLAČILA

Dunajska cesta 48, p. p. 2621, 1001 Ljubljana

T: 01 475 16 51
F: 01 475 17 07
E: ujp@ujp.gov.si
www.ujp.gov.si

Digitalni podpis

Podpisnik: Aleksandra Miklavc
Izdajatelj: ujgov-ca
Številka certifikata: 945E7E37
Potek veljavnosti: 22.11.2017
Čas podpisa: 01.09.2014 08:25

VSEM PRORAČUNSKIM UPORABNIKOM

Številka: 4302-1/2014-667
Datum: 01.09.2014

Zadeva: Skupno javno naročilo »Zajem in hramba računov v elektronski obliki«

V zvezi s postopkom oddaje skupnega javnega naročila »Zajem in hramba računov v elektronski obliki«, ki ga vodi Uprava Republike Slovenije za javna plačila (v nadaljevanju UJP), obveščamo vse proračunske uporabnike, da se bo obdobje izvajanja tega javnega naročila podaljšalo na **36 mesecev**, ter da za izbiro ponudnika ne bo pogoj akreditacija oziroma certificiranje storitve e-hrambe in spremljevalnih storitev zaradi razlogov, obrazloženih v nadaljevanju tega dopisa.

Glede na zahtevnost predmetnega javnega naročila in z vidika gospodarnosti je smotno, da se predmetno skupno javno naročilo odda za daljše obdobje (36 mesecev) z dodanim razveznim pogojem, določenim v razpisni dokumentaciji in vzorcih pogodb, ki bo UJP in proračunskim uporabnikom omogočil predčasno prekinitve pogodbe tudi v primeru, če bo ministrstvo, pristojno za javno upravo, na podlagi skupnega javnega naročila javne uprave sklenilo krovno pogodbo ali okvirni sporazum za storitve zajema in e-hrambe celotnega arhivskega in dokumentarnega gradiva javne uprave.

V skladu z obstoječimi pooblastili in razpisnimi pogoji je posamezni proračunski uporabnik zavezan za plačila za obdobje 12 mesecev (do 31. 12. 2015), za nadaljnja plačila do izteka krovne/posamične pogodbe pa, ko bodo izpolnjeni formalni pogoji glede na veljavni zakon in druge predpise, ki urejajo izvrševanje proračuna. Če finančni pogoji za nadaljnja plačila ne bodo izpolnjeni, ali če nastopi drug razvezni pogoj, ima proračunski uporabnik možnost, da odstopi od pogodbe.

Zaradi vprašanj in pripomb zainteresiranih ponudnikov, vezanih na zahtevo UJP, da mora imeti ponudnik akreditirano (certificirano) storitev e-hrambe in akreditirane (certificirane) spremljevalne storitve, je UJP zahteval pojasnilo Arhiva Republike Slovenije, ki je pristojen za vodenje Registra elektronske hrambe in za razlago Enotnih tehnoloških zahtev (različica 2.1 z dne 10. 7. 2013; v nadaljnjem besedilu: ETZ).

Od Arhiva Republike Slovenije smo dobili pojasnilo, da zahteva glede akreditacije storitve e-hrambe in spremljevalnih storitev velja izključno za arhivsko gradivo ter za dokumentarno gradivo, za katero še ni izdano pisno strokovno navodilo pristojnega arhiva oziroma se pristojni arhiv še ni opredelil o tem, ali ima gradivo lastnosti arhivskega gradiva ali ne. Če dokumentarno gradivo nima lastnosti arhivskega gradiva, akreditacija storitve e-hrambe in s tem povezanih spremljevalnih storitev ni potrebna.

Da bi se izognili morebitnim nesporazumom ali napačnim interpretacijam glede vrste oziroma statusa dokumentov vas želimo opozoriti, da je **predmet tega skupnega javnega naročila izključno e-hramba e-računov in spremljajočih dokumentov, ki nimajo lastnosti arhivskega gradiva**, pri čemer mora vsak proračunski uporabnik upoštevati status njegovih računov in spremljajočih dokumentov, ki je opredeljen v njegovem klasifikacijskem načrtu, ter upoštevati strokovno navodilo pristojnega arhiva in določbe prvega in drugega odstavka 34. člena ter osmega odstavka 40. člena Zakona o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (Uradni list RS, št. 30/08 in 51/14; v nadaljnjem besedilu: ZVDAGA).

Za račune in spremljajoče dokumente, ki jih imajo proračunski uporabniki v svojih klasifikacijskih načrtih opredeljene kot arhivsko gradivo, hramba v sklopu tega skupnega javnega naročila ne bo zagotovljena.

Ker akreditacija (certificiranje) storitev e-hrambe klasičnega dokumentarnega gradiva in spremljevalnih storitev ni predpisana kot obvezen pogoj za izvajanje tovrstnih storitev, je UJP ob upoštevanju temeljnih načel javnega naročanja (načelo gospodarnosti, učinkovitosti in uspešnosti pri porabi javnih sredstev, načelo zagotavljanja konkurence med ponudniki, načelo transparentnosti, načelo enakopravne obravnave ponudnikov, načelo sorazmernosti) v razpisni dokumentaciji črtal zahteve, vezane na akreditacijo (certificiranje) storitve e-hrambe in spremljevalnih storitev.

Proračunski uporabniki, ki želijo uporabljati nadstandardne akreditirane storitve e-hrambe arhivskega in dokumentarnega gradiva (vključno z e-računi) in s tem povezane akreditirane (certificirane) spremljevalne storitve, lahko te storitve naročijo v okviru lastnega samostojnega javnega naročila z izbiro ponudnika, ki mora imeti akreditirano (certificirano) storitev e-hrambe pri Arhivu RS in izpolnjevati druge posebne pogoje za e-hrambo arhivskega in dokumentarnega gradiva, določene v ZVDAGA, Uredbi o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (Uradni list RS, št. 88/08; v nadaljnjem besedilu: UVDAG) in ETZ.

Proračunski uporabniki, ki se ne strinjajo z zgoraj navedenim podaljšanjem trajanja javnega naročila in ločevanjem storitev na področju e-hrambe glede na vrsto oziroma status gradiva, ter proračunski uporabniki, ki so v okviru predmetnega skupnega javnega naročila za hrambo e-računov pričakovali uporabo akreditiranih (certificiranih) storitev, lahko UJP posredujejo obvestilo o preklicu pooblastila na e-naslov ujp@ujp.gov.si najpozneje do 15. 9. 2014 do 12:00 ure, pri čemer je zaželeno, da se sklicujejo na številko UJP: 4302-1/2014.

Če UJP v navedenem roku ne prejme preklica pooblastila, se šteje, da proračunski uporabnik prejete in izdane račune ter spremljajoče dokumente v svojih notranjih aktih obravnava kot dokumentarno gradivo, ter da želi uporabljati storitve, ki so predmet tega skupnega javnega naročila, za obdobje 36 mesecev.

V zgoraj navedenem roku lahko svoja pooblastila posredujejo tudi drugi proračunski uporabniki, ki se želijo na novo vključiti v predmetno skupno javno naročilo, ob upoštevanju statusa računov in spremljajočih dokumentov v njihovih klasifikacijskih načrtih in določb prvega ter drugega odstavka 34. člena in osmega odstavka 40. člena ZVDAGA.

Za morebitna dodatna vprašanja smo vam na voljo na elektronskem naslovu oepz@ujp.gov.si.

mag. Aleksandra Miklavčič
generalna direktorica

Vročiti:

- vsem proračunskim uporabnikom na uradne e-naslove, evidentirane v registru proračunskih uporabnikov